

Λογοτεχνική μετάφραση: Θεωρία και πράξη

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	<u>Τμήμα Γλωσσικών και Διαπολιτισμικών Σπουδών</u>		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΣ4220	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕ Σ	
Διαλέξεις	2	2	
Εργαστηριακή άσκηση	2	1	
Εργασίες στο σπίτι	-	2	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής Υποχρεωτικό μαθήματα στην κατεύθυνση 2 (ΛΣ), επιλογής για την κατεύθυνση 1 (ΕΓΔΕ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εισαγωγή στη μεταφρασεολογία (ή κάποιο άλλο συναφές μάθημα)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική & Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- ορίσουν τη μετάφραση γενικά και τη λογοτεχνική μετάφραση ειδικότερα
- ασκούνται με αντιπαραβολική μελέτη μεταφράσεων του ίδιου κειμένου σε διαφορετικές χρονικές περιόδους
- εντοπίζουν τόσο τις νόρμες όσο και τις μεταφραστικές στρατηγικές που αντιστοιχούν σ' αυτές.
- εξετάζουν τη μετάφραση του κειμένου ως διαδικασία και ως προϊόν
- συνδέσουν τα προβλήματα με τις τεχνικές, με απώτερη επιδίωξη μια δημιουργική στάση απέναντι στη μετάφραση
- εξετάζουν πώς οι γενικές μεταφραστικές αρχές εξειδικεύονται στην πεζογραφία
- συσχετίζουν το κείμενο με το συγκεκριμένο και τα διακείμενα στη σχέση τους με τη μετάφραση του πεζού λόγου
- να δείξουν πώς η θεωρία της λογοτεχνίας συνδέεται με την ίδια τη μεταφραστική πρακτική, στον βαθμό που το είδος καθορίζει τη μετάφρασή του, ως συγκεκριμένο
- να εξετάζουν το ύφος και τις διαφορετικές παραμέτρους του
- εξετάζουν τις στρατηγικές και τεχνικές που μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά στην ποιητική μετάφραση
- συζητούν τη φύση, τη θέση της ποιητικής μετάφρασης στο λογοτεχνικό-πολιτισμικό σύστημα και τη συνάρτησή της προς τον μεταφραστή, ποιητή ή μη.

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

Το μάθημα αποσκοπεί στην καλλιέργεια των παρακάτω ικανοτήτων:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*
- Αυτόνομη εργασία*
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ως στόχο να εισαγάγει τους φοιτητές, στο πεδίο της *Λογοτεχνικής μετάφρασης*, ως φαινομένου και διαδικασίας. Ως φαινόμενο, η λογοτεχνική μετάφραση, εξετάζεται στη σχέση της με τη λογοτεχνία, τον πολιτισμό και την κοινωνία. Ειδικότερα, ερευνάται η σχέση που η μετάφραση εγκαθιδρύει μεταξύ λογοτεχνιών και πολιτισμών, λειτουργώντας ως κατεξοχήν δίαυλος διαπολιτισμικής επικοινωνίας. Η μετάφραση ως διαδικασία μελετάται σε σχέση με τις επιλογές και τις αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο της μετάφρασης συγκεκριμένων έργων σε συγκεκριμένες εποχές. Σε κάθε περίπτωση, στόχος του μαθήματος είναι να φέρει στο προσκήνιο τον μεταφραστή, ως διαπολιτισμικό διαμεσολαβητή, ο οποίος διαμορφώνεται από την εποχή του την ίδια στιγμή που τη διαμορφώνει, με κατεύθυνση το μέλλον.

Το μάθημα αποτελείται από επτά ενότητες εκ των οποίων οι τρεις πρώτες πραγματεύονται τις γενικές πτυχές της λογοτεχνικής μετάφρασης και αντιστοιχούν σε τρία μαθήματα. Οι επόμενες τέσσερα ενότητες αφορούν σε όψεις της μετάφρασης των βασικών λογοτεχνικών γενών και του υπο-γένους του δοκιμίου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε οχτώ μαθήματα (δύο μαθήματα για κάθε ενότητα). Συγκεκριμένα, πρόκειται για τα ακόλουθα:

- Πολιτισμός, λογοτεχνία, μετάφραση. Ιεραρχίες, πολυσυστήματα, νόρμες
- Κείμενο-Συγκείμενο-Διακείμενο
- Οι τεχνικές της μετάφρασης και η διαχείριση του πολιτισμικού στοιχείου
- Η μετάφραση των ειδών του πεζού λόγου
- Η μετάφραση της ποίησης
- Η μετάφραση του θεάτρου
- Η λογοτεχνική μετάφραση ως μετάφραση έργων. Δοκίμιο και δοκιμακός λόγος

Τα εναπομείναντα δύο μαθήματα αφορούν σε διάφορες δραστηριότητες, όπως εισαγωγή των φοιτητών στο μάθημα, οδηγίες για την εκπόνηση των εργασιών και παρακολούθηση διαλέξεων από προσκεκλημένους καθηγητές.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση πλατφόρμας MsTeams και eclass. Χρήση διαδικτυακών βάσεων δεδομένων.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

<i>μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία,</i>	<i>Διαλέξεις</i>	50
	<i>Εργαστηριακή άσκηση</i>	25
	<i>Εργασίες στο σπίτι</i>	50
	<i>Σύνολο Μαθήματος</i> <i>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</i>	125

<p>Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνικά και Αγγλικά.</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: Διαμορφωτική και συμπερασματική. Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα: 10%</p> <p>Εκπόνηση ασκήσεων: 20%</p> <p>Τελική Γραπτή Εργασία: 50%</p> <p>Προφορική εξέταση: 20%</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης φαίνονται και στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eclass</p>

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Τιτικά Δημητρούλια και Γιώργος Κεντρωτής. Λογοτεχνική μετάφραση. Θεωρία και πράξη. Αθήνα, Κάλλιπος, 2015, ISBN 978-960-603-247-9,
<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5252>

- *Εύδοξος*: (Ελεύθερη επιλογή ενός από τα παρακάτω δύο)

Τα πολλαπλά κάτοπτρα της μετάφρασης, Τύπος: Σύγγραμμα, Μαρία Παπαδήμα, 2012, ΝΕΦΕΛΗ, ISBN: 978-960-504-035-2 [Εύδοξος: 22702415].

Θεωρήματα για τη μετάφραση, Τύπος: Σύγγραμμα, Ladmiral Jean - René, 2007, Μεταίχμιο, ISBN:978-960-455-153-8 [Εύδοξος: 24139]

Ladmiral, Jean-Rene (2007). Θεωρήματα για τη μετάφραση (μτφ. Μαρία-Χριστίνα Αναστασιάδη, Κατερίνα Κολλέτα). Αθήνα: Μεταίχμιο [Εύδοξος 24139]

Λεξικό της κοινής νεοελληνικής, Ίδρυμα Τριανταφυλλίδη, ηλεκτρονική έκδοση,
<http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>

ams, M. H. 1. (2005). [Λεξικό λογοτεχνικών όρων](#). Αθήνα: Πατάκης.

Hermans, T. (1985). [The Manipulation of literature: Studies in literary translation](#). New York: St.

Martin's Press.

Lefevere, A. (1992). [Translation, rewriting, and the manipulation of literary fame](#). London ; New York:Routledge.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

(Ανατρέξτε στο σχετικό αρχείο στα έγγραφα στη διεύθυνση eclass του μαθήματος)